

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Radimem Kadlčákem ve věci

žalobkyně: **T. K. D. D.**, narozená dne X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem X
zastoupená Mgr. Petrem Václavkem, advokátem
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2025, č. j. MV-117946-4/SO-2025,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- Žalobkyně se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného 16. 9. 2025, č. j. MV-117946-4/SO-2025, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „OAMP“), ze dne 2. 6. 2025, č. j. OAM-7665-10/DP-2025, kterým byla podle § 46

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

odst. 2 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. l) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost žalobkyně o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území, neboť nesplňuje podmínky pro udělení dlouhodobého pobytu.

Žaloba

2. Žalobkyně v žalobě nejprve zrekapitulovala, že byla držitelkou dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území České republiky s platností od 13. 1. 2025 do 31. 3. 2025, přičemž o něj dříve požádala z důvodu rizikového porodu a následné péče o narozené dítě. Dne 28. 1. 2025 se jí narodil syn, o kterého stále osobně pečuje, a proto dne 26. 3. 2025 podala (novou) žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území, neboť v době platnosti nadepsaného (dřívějšího) víza vydaného za účelem péče o narozeného syna nemohla z území České republiky vycestovat.
3. Následně žalobkyně namítla, že správní orgány v rozporu se zásadou materiální pravdy ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), nezjistily skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, zejména neobjasnily možnost žalobkyně vycestování z území České republiky a nezjistily skutkové okolnosti významné pro vymezení zásahu do jejího práva na respektování soukromého a rodinného života a nejlepšího zájmu jejích nezletilých dětí. Správní orgány tak ve věci dospěly k nesprávnému a nedostatečně odůvodněnému právnímu závěru o nesplnění podmínek pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území České republiky.
4. Dále žalobkyně uvedla, že v jejím případě trvaly důvody, pro které jí bylo dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území uděleno, jelikož i po uplynutí jeho platnosti osobně pečovala o tři nezletilé děti, přičemž s ohledem na vykonávanou péči, předchozí rizikové těhotenství a věk nejmladšího dítěte nemohla sama ani spolu s nejmladším dítětem vycestovat z území České republiky. Správní orgány sice dovodily, že nezletilé děti ve věku jejího nejmladšího syna jsou schopny cestovat i na velké vzdálenosti, nicméně své závěry neopřely o žádné konkrétní podklady či důkazy a současně nezjišťovaly možnost vycestování právě jejího nezletilého syna. Namítla, že OAMP své závěry o možnosti cestování opřel jak o pravidla leteckých společností, tak o názor pediatrů, avšak ty nebyly součástí správního spisu a ani nebyly blíže specifikovány v napadeném rozhodnutí. Na podporu své argumentace odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2022, č. j. 7 Azs 405/2021-34. S poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2022, č. j. 5 Azs 230/2020-43, pak žalobkyně podotkla, že v řízení, v němž figuruje nezletilé dítě, jsou na správní orgán kladeny zvýšené požadavky na zjištění skutkového stavu. Uvedla, že nemožnost vycestování, v kontextu možných zdravotních komplikací u nezletilého dítěte a velkou vzdálenost, měly správní orgány ověřit provedením důkazů z moci úřední, případně měly žalobkyni alespoň vyzvat k doložení dokladů či poskytnutí jiné formy součinnosti, např. provedením jejího výslechu či výslechu jejího manžela.
5. Žalobkyně dále namítla, že správní orgány nedostatečně posoudily přiměřenost dopadu namítaného rozhodnutí do práva na respektování soukromého a rodinného života zaručeného čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a nejlepšího zájmu jejích tří nezletilých dětí chráněného čl. 3 Úmluvy o právech dítěte.

6. V tomto ohledu též konstatovala, že okolnosti její pobytové situace jsou atypické. Na území České republiky pobývá od roku 2018 za účelem společného soužití s jejím manželem, který je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu a pobývá zde od roku 2010. V roce 2020 za nimi přicestovaly jejich děti (ročníky narození X a X), které zde plní povinnou školní docházku. V roce 2023 nebylo celé rodině prodlouženo pobytové oprávnění v důsledku pochybení jejich tehdejšího zmocněnce. Od té doby se rodina žalobkyně nachází v nejisté pobytové situaci, kterou se snaží vyřešit, jelikož zde má veškeré sociální a rodinné zázemí. Dne X se jí narodil nejmladší syn.
7. Žalobkyně měla též za to, že argumentace žalovaného je ohledně posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobkyně nedostatečná, paušální a obecná. Současně zopakovala, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, neboť správní orgány nezjišťovaly nejlepší zájem jejich nezletilých dětí. Následně zmínila, že se správní orgány nevěnovaly námitce stran hrozby dlouhodobého či trvalého přesídlení celé rodiny. Rovněž namítla, že žalovaný neověřil stav soudního řízení ve věci jí uložené povinnosti opustit území, přičemž v obou řízeních vyvstala shodná otázka přiměřenosti rozhodnutí. Dodala, že rozhodnutí o povinnosti vycestovat z území bylo zrušeno rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2025, č. j. 3 Azs 194/2024-54.

Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Úvodem vyjádření zrekapituloval pobytovou historii žalobkyně a její rodiny, přičemž plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Zdůraznil, že se nejmladší dítě žalobkyně narodilo v době, kdy již nikdo z jejích rodinných příslušníků neměl platné povolení k pobytu na území. Dle názoru žalovaného pak podaná žaloba nepřináší žádnou novou argumentaci. Žalovaný též konstatoval, že byl v předmětném řízení zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Nemožnost vycestování syna žalobkyně narozeného dne 28. 1. 2025 nebyla ve věci prokázána. OAMP se zabýval možnostmi cestování novorozenců leteckou dopravou, přičemž nezjistil žádné skutečnosti, které by z tohoto hlediska vycestování nejmladšího dítěte žalobkyně bránily. Pokud vycestování dítěte měly bránit nějaké konkrétní okolnosti, bylo na žalobkyni samotné, aby takové skutečnosti uvedla. Žalovaný také doplnil, že žalobkyně v namítaném řízení neuvedla, v čem konkrétně spatřuje atypičnost jejího případu. Jedná-li se poté o míru integrace nezletilých dětí do české společnosti, ta se sice zvyšovala plynutím času, avšak v době, kdy rodina žalobkyně na území pobývala již neoprávněně. Důvody nevyhovění dřívější žádosti rodiny žalobkyně o prodloužení dlouhodobého pobytu zároveň nebyly předmětem dotčeného řízení. Žalovaný zmínil, že v tomto případě již nikdo z rodinných příslušníků žalobkyně nedisponoval platným pobytovým oprávněním; ve Vietnamu není válečný stav a život ani zdraví rodiny žalobkyně není nijak ohrožen. Žalovaný následně shrnul, že ze spisového materiálu ani z námitek žalobkyně nevyplývaly žádné okolnosti, ze kterých by bylo možno usuzovat na nemožnost pobytu rodiny v domovském státě. Skutečností, že se na území České republiky žalobkyni narodilo dítě, a to už v době neoprávněného pobytu jeho rodičů, nelze podle žalovaného odůvodňovat povolení k pobytu pětičlenné rodině, neboť by to zcela popřelo smysl zákona o pobytu cizinců.

Ústní jednání

9. Žalobkyně při jednání soudu, které bylo nařízeno na den 12. 5. 2026, prostřednictvím svého právního zástupce plně odkázala na argumentaci obsaženou již v podané žalobě. Uvedla, že

důvody nemožnosti jejího vycestování z území i nadále trvají, přičemž měly správní orgány řádně zjistit skutkový stav. Dle žalobkyně pak nebyla správně posouzena přiměřenost namítaného rozhodnutí ani otázka nejlepšího zájmu jejích nezletilých dětí. Zmínila též, že daný případ je značně atypický. Závěrem poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2025, č. j. 8 Azs 99/2023-65, s tím, že zde byla řešena otázka nepřiměřenosti vycestování z území a možnosti požádat o vízum za účelem strpění pobytu podle § 33 zákona o pobytu cizinců.

10. Žalovaný se z účasti na jednání soudu písemně omluvil a souhlasil s projednáním věci bez jeho přítomnosti, přičemž plně odkázal na obsah svého vyjádření k žalobě. Soud proto podle § 49 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), ve věci jednal a rozhodl v nepřítomnosti žalovaného.

Posouzení věci soudem

11. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobkyně uplatnila v žalobě nebo během lhůty 30 dnů po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobkyně je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení i zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci zjištěny nebyly.
12. Soud po přezkoumání skutkového i právního stavu věci a po provedeném ústním jednání dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Úvodem vlastního posouzení žalobní argumentace zdejší soud konstatuje, že při hodnocení důvodnosti obsahově rozsáhlé a značně popisné žaloby zvolil přístup vycházející z judikatury Ústavního soudu, podle níž *„není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvrácení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“* (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08). Soud tak komplexně reagoval na všechny stěžejní argumentační okruhy obsažené v podané žalobě. Absence detailní odpovědi na každé jednotlivé tvrzení přitom není dle Ústavního soudu porušením povinnosti řádně zdůvodnit rozhodnutí, neboť tento závazek *„nemůže být chápán tak, že vyžaduje podrobnou odpověď na každý argument“* (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 9. 2009, sp. zn. III. ÚS 961/09, nebo ze dne 5. 1. 2005, sp. zn. IV. ÚS 201/04). Podrobná odpověď na každé jednotlivé tvrzení žalobkyně by totiž v řešené věci byla na újmu srozumitelnosti a přehlednosti rozsudku, aniž by současně mohla být přínosem jeho přesvědčivosti či přezkoumatelnosti (srov. např. i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018-60, nebo ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018-60).
14. V logice uspořádání řádně uplatněných žalobních bodů se soud ve věci nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, kterou žalobkyně spatřovala obecně v tom, že odůvodnění napadeného rozhodnutí není dostatečné a postrádá konkrétní úvahy stran jejího soukromého a rodinného života. Žalobkyně k tomu zmínila zejména

otázku (ne)možnosti jejího vycestování do domovského státu a nejlepšího zájmu jejich nezletilých dětí.

15. Podle § 68 odst. 3 věty první správního řádu platí, že se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
16. V této souvislosti zdejší soud poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že *„z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů.“* (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Současně je nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí, nelze-li v něm zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, nebo rozsudky téhož soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je tedy vyhrazeno pouze těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Upozornit lze též na závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 12. 5. 2010, č. j. 8 As 60/2009-73, dle kterého *„účelem soudního přezkumu není lpění na formální dokonalosti správních rozhodnutí, ale účinná ochrana veřejných subjektivních práv adresátů veřejné správy“*.
17. Případným je připomenout i závěr plynoucí z nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, že *„není nepřezkoumatelným rozhodnutí, v jehož odůvodnění orgán veřejné moci prezentuje od názoru účastníka řízení odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní, a toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí.“*
18. V souvislosti s předmětnou námitkou soud rovněž poznamenává, že správní řízení až do vydání rozhodnutí odvolacího orgánu představuje jeden celek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2007, č. j. 3 As 51/2006-65). Jako jeden celek jsou tak vnímána všechna rozhodnutí vydaná v jednotlivých fázích řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2016, č. j. 2 Afs 143/2016-29). Jak ostatně Nejvyšší správní soud vyslovil formou právní věty v rozsudku ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013-25: *„Úkolem odvolacího, resp. rozkladového orgánu, je zejména reagovat na odvolací, resp. rozkladové námitky (§ 89 odst. 2 věta druhá správního řádu z roku 2004). Z hlediska ekonomie řízení není vyloučeno, aby odvolací orgán argumentaci správního orgánu prvního stupně pouze doplnil. Při soudním přezkumu odvolacího rozhodnutí je třeba vzít v úvahu, že ve správním řízení tvoří rozhodnutí obou stupňů celek. Mezery v odůvodnění rozhodnutí odvolání, které by jinak způsobovaly jeho nepřezkoumatelnost, proto mohou zaplnit argumenty obsažené již v rozhodnutí prvního stupně.“* Soud k tomu dále doplňuje, že napadené rozhodnutí je tedy zásadně nutno vnímat komplexně, resp. řádně reflektovat jeho úplný obsah, a nikoliv bez dalšího selektovat či vytrhávat z kontextu jednotlivé skutečnosti v něm uvedené a tyto následně vykládat izolovaně a (účelově) nepřiléhavě.

19. Vychází z dříve popsaného je pak v řešeném případě třeba uvést, že je z napadeného rozhodnutí naprosto zřejmé, z jakých skutkových zjištění žalovaný vycházel a na základě jakého právního názoru dospěl k ve věci učiněnému závěru. Nadepsaným požadavkům na odůvodnění rozhodnutí tak žalovaný podle názoru soudu dostal, neboť srozumitelně a dostatečným způsobem popsal, jakými úvahami byl při svém rozhodování veden a k jakým konkrétním okolnostem (zjištěním) v rámci hodnocení věci přihlédl.
20. Žalovaný se přitom v napadeném rozhodnutí, ve spojení s prvostupňovým rozhodnutím, otázkou soukromého a rodinného života žalobkyně, jakož i možností jejího vycestování do domovského státu a nejlepšího zájmu jejich nezletilých dětí, seznatelně zabýval. S odkazem na úplný obsah správního spisu ve spojení s odůvodněním namítaného (resp. i prvostupňového) rozhodnutí zároveň nelze konstatovat, že by se jednalo o hodnocení toliko paušální a obecné, resp. nepřezkoumatelné. K tomu lze uvést, že žalovaný úvodem odůvodnění napadeného rozhodnutí (str. 2 až 3) zrekapituloval průběh předmětného správního řízení včetně uvedení odvolacích námitek žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí OAMP. Následně popsal, že OAMP ve věci vyšel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, přičemž byly zohledněny zvláště žalobkyní tvrzené (individuální) skutečnosti – tj. narození jejího nejmladšího dítěte dne 28. 1. 2025 na území a předchozí pobyt rodiny zde (str. 4 napadeného rozhodnutí). Zdůrazněn byl v tomto ohledu současně i fakt, že sama žalobkyně neuvedla žádné bližší skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovodit, že její nejmladší nezletilý syn není schopen absolvovat leteckou dopravu mezi Českou republikou a Vietnamem, ačkoliv se v daném případě jednalo o řízení o žádosti, a tudíž bylo právě na žalobkyni, aby OAMP sdělila všechny relevantní skutečnosti. Žalovaný v návaznosti na dotčenou právní úpravu a citace judikатурních závěrů Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) a Nejvyššího správního soudu připomněl, že neexistuje ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území, neboť je věcí každého suverénního státu, za jakých podmínek připustí pobyt cizího státního příslušníka na svém území. Ze spisového materiálu (resp. údajů informačního systému cizinců) pak bylo ve věci zřejmé, že žádný z poukazovaných rodinných příslušníků již neměl pobytové oprávnění na území České republiky, a proto napadeným rozhodnutím fakticky nedochází k roztržení rodiny. Žalobkyně ostatně ani neuvedla, čeho předmětnou žádostí o vydání dlouhodobého pobytu za účelem strpění pobytu na území, kromě oddálení nutnosti jejího odletu z území, hodlá dosáhnout. Žalovaný poté dodal, že ani pokud by bylo Nejvyšším správním soudem v žalobkyní odkazované odlišné věci zrušeno rozhodnutí o nutnosti opustit území České republiky, nebyl by tím vyřešen její další pobyt (resp. celé rodiny) na území (str. 5 až 6 napadeného rozhodnutí). Uvedl také, že již v roce 2023 došlo k zániku legálního pobytu žalobkyně a jejího manžela na území, a proto bylo pouze na nich, aby tuto skutečnost respektovali, a zajistili tak stav, který by byl v nejlepším zájmu jejich dětí. Zdůraznil též, že dodržování zákonů České republiky je základním předpokladem pobytu cizinců na území. OAMP tedy dle žalovaného v řešeném případě postupoval v souladu se zákonem o pobytu cizinců, když předmětnou žádost žalobkyně zamítl, neboť nebyly splněny podmínky pro její vyhovění (str. 6 napadeného rozhodnutí).
21. V kontextu výše popsaného soud odkazuje i na odpovídající odůvodnění prvostupňového rozhodnutí ve věci, zejména na str. 4 až 9, kde se OAMP zcela srozumitelným způsobem zabýval právě otázkou nenaplnění zákonných podmínek pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu – konkrétně tím, že v projednávaném případě již netrvaly důvody překážky ve vycestování na vůli žalobkyně nezávislé. OAMP přitom zohlednil dřívější pobyt žalobkyně a její rodiny, na území, jakož i to, že se jí zde dne

28. 1. 2025 narodil nejmladší syn; ačkoliv v tuto dobu již žalobkyně ani její rodinní příslušníci nedisponovali povolením k pobytu v České republice. OAMP dále obsáhle zrekapituloval tvrzení uplatněná samotnou žalobkyní ve věci, na která též dostatečným způsobem reagoval, zejména lze zmínit hodnocení stran aktuálních možností osobní letecké přepravy (str. 5, 7 a 8 prvostupňového rozhodnutí) s tím, že *„letecká přeprava s dětmi je v dnešní době naprosto běžná věc, včetně letů i na větší vzdálenosti. Je na žalobkyni, jaký konkrétní harmonogram cesty zvolí tak, aby co nejlépe vyhovoval potřebám jejích dětí. Dvě starší děti jsou ve věku 14 a 10 let, nejsou již tedy zcela odkázány na nepřetržitou péči rodičů jako jejich nejmladší bratr. Pokud se týká cestování nejmladšího syna, letiště i samotné letecké společnosti nabízí různé možnosti, jak lety s malými dětmi zvládnout bez větších komplikací, včetně doporučení, jak zmírnit možné problémy s vyrovnáváním tlaku v uších. (...) Kojenci zvládají leteckou přepravu nejlépe, kdy kojení nebo krmení z lahve během vzletu a přistání pomáhá právě k vyrovnávání tlaku v uších. Žalobkyně má manžela (rovněž bez povolení k pobytu), společně pečují o tři děti a jistě zvládnou péči o ně i během letecké přepravy.“* Přitom OAMP upozornil na fakt, že dané řízení bylo zahájeno na základě žádosti samotné žalobkyně, a tudíž ji tížilo důkazní břemeno. Nemožnost vycestování žalobkyně (resp. i její rodiny) z území pak nebylo lze dle OAMP shledat, přičemž bylo za vyvstálé situace právě v zájmu zachování rodinných vazeb všech členů rodiny (tedy i dětí) žalobkyně, aby vycestovali do domovského státu společně. Žalobkyni a její rodině současně není namítaným rozhodnutím nijak bráněno se na území České republiky vrátit poté, kdy si v souladu se zákonem o pobytu cizinců zajistí příslušné pobytové oprávnění jako všichni ostatní cizinci v obdobné situaci (resp. žalobkyni nebyl stanoven zakázán pobytu na území).

22. Zdejší soud tak ve věci konstatuje, že žalovaný v napadeném rozhodnutí, ve spojení s prvostupňovým rozhodnutím, dostatečně podrobně (zcela individualizovaně) a srozumitelně popsal, z jakých skutkových a právních okolností vycházel a jakými úvahami byl při svém rozhodování veden. Rozhodnutí žalovaného tudíž dle názoru soudu splňuje požadavky na odůvodnění správního rozhodnutí stanovené v § 68 odst. 3 správního řádu. Zároveň žalovaný řádně odůvodnil i vlastní úvahy, proč napadené rozhodnutí nebude mít nepřiměřený dopad do soukromého a rodinného života žalobkyně (resp. i její rodiny). Z výše uvedených důvodů proto soud považuje žalobkyni značně povšechně vznesenou námitku nepřezkoumatelnosti za nedůvodnou.
23. V návaznosti na vše dříve popsané soud stran namítnuté nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí upozorňuje také na skutečnost, že výhrady žalobkyně uplatněné v podané žalobě fakticky představují zejména nesouhlas s vlastním posouzením věci žalovaným, jímž se bude soud zabývat níže. Správnost či nesprávnost právních názorů žalovaného není otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí, nýbrž jeho zákonnosti. Možná k tomu zmínit i závěr Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 19. 7. 2007, č. j. 2 Afs 65/2007-169, že *„nepřezkoumatelnost nelze fakticky zaměňovat za subjektivně pociťovanou nespokojenost s úrovní odůvodnění napadeného rozsudku, resp. za nespokojenost s výsledkem řízení.“*
24. Podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců udělí ministerstvo vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území cizinci, kterému ve vycestování z území brání překážka na jeho vůli nezávislá nebo jsou-li splněny podmínky podle § 179 odst. 5.
25. Podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území uděluje ministerstvo na žádost cizince, kterému bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33, pokud

pobyt cizince na území bude delší než 1 rok a trvají-li důvody, pro které bylo toto vízum uděleno.

26. Podle § 46 odst. 2 zákona o pobytu cizinců platí, že pro povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území z důvodu uvedeného v § 33 odst. 1 písm. a) platí obdobně § 56 vztahující se na vízum k pobytu nad 90 dnů. Pro povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území podle § 43 odst. 1 platí obdobně § 62 odst. 1 a 4 vztahující se na dlouhodobé vízum. Pro povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území podle § 43 odst. 2 platí obdobně § 31 odst. 1 písm. a) až e), § 37, § 55, § 56, § 58 odst. 3 a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum. K žádosti je cizinec povinen dále předložit doklad o cestovním zdravotním pojištění, které odpovídá podmínkám uvedeným v § 180j, a na požádání doklad o zaplacení pojistného uvedeného na dokladu o cestovním zdravotním pojištění; to neplatí, jde-li o případy uvedené v § 180j odst. 4.
27. Podle § 56 odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže cizinec nesplňuje některou z podmínek pro udělení víza.
28. Ze správního spisu soud mj. zjistil, že žalobkyni bylo dne 13. 12. 2024 uděleno dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, a to po dobu rizikového těhotenství a na dobu po porodu z důvodu rekonvalescence a nezbytné péče o novorozené dítě. Toto vízum bylo žalobkyni uděleno do 31. 3. 2025. Dne 28. 1. 2025 se narodil nejmladší syn žalobkyně. Žalobkyně poté dne 26. 3. 2025 podala žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území, která je předmětem právě přezkoumávaného správního řízení.
29. Soud na tomto místě předně upozorňuje na fakt, že řízení o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění je primárně ovládáno dispoziční zásadou, a bylo proto ve vlastním zájmu žalobkyně tvrdit a osvědčit naplnění zákonných podmínek k udělení daného bytového oprávnění (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015-38, ze dne 15. 11. 2017, č. j. 8 Azs 111/2017-36, ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 358/2017-33, ze dne 25. 9. 2013, č. j. 6 As 30/2013-42, ze dne 4. 11. 2015, č. j. 3 Azs 162/2015-43, ze dne 29. 8. 2016, č. j. 7 Azs 99/2016-36, ze dne 5. 4. 2018, č. j. 9 Azs 438/2017-25, ze dne 15. 11. 2017, č. j. 8 Azs 111/2017-36, či ze dne 25. 3. 2022, č. j. 4 Azs 443/2019-36). Žalobkyně byla tudíž povinna jednoznačně označit důkazy na podporu svých tvrzení (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2018, č. j. 7 Azs 371/2018-29, ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, nebo ze dne 15. 5. 2019, č. j. 8 Azs 249/2018-57). Jinými slovy, v řízení o podané žádosti ležela povinnost jednat aktivně na samotné žalobkyni, nikoliv na OAMP (či poté na žalovaném).
30. K tomu je případným citovat i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2013, č. j. 6 As 95/2013-41, z něhož vyplývá, že „[j]e ve vlastním zájmu cizince, aby k podání žádosti a k řízení o ní přistupoval se vší vážností a vyvinul procesní aktivitu ve formě předestření hodnověrných tvrzení a hodnověrných důkazů o nich, neboť pouze z jeho tvrzení nebo prostřednictvím jím předložených důkazů a učiněných důkazních návrhů může správní orgán v řízení zjistit a ověřit splnění obou podmínek, jež se týkají soukromého a rodinného života žadatele a dalších osob, s nimiž má tvrzený rodinný vztah a s nimiž sdílí společnou domácnost. (...) Správní orgán v tomto řízení o žádosti může vycházet jen z toho, co uvede a osvědčí žadatel, resp. nemůže dál, než kam jej žadatel (a jeho rodinní příslušníci) v průběhu celého řízení pustí. (...). Neochota nebo nemožnost tvrdit splnění podmínek a prokázat jejich splnění jde za těchto okolností plně k tíži žadatele a vede (pouze) k tomu, že žadatel se svou žádostí neuspěje.“

31. Současně je však třeba zmínit i skutečnost, že je-li „ve hře“ zájem nezletilých dětí, pak musí být aktivita správních orgánů při zjišťování skutkových okolností, tj. rodinných poměrů cizince (žadatele), v tomto ohledu větší (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40). Nejvyšší správní soud nicméně v dříve odkazovaném rozsudku zároveň zdůraznil že, „nejlepší zájem dítěte neznámá, že je třeba přijmout všechny děti, kterým by se lépe žilo ve smluvním státě Úmluvy, nicméně je třeba ho považovat za středobod úvah a přiznat tomuto zájmu rozhodující význam (rozsudek ze dne 14. ledna 2016, Mandet proti Francii, stížnost č. 30955/12, body 56-57, důraz doplněn NSS). Při určení nejlepšího zájmu dítěte státy požívají prostor pro uvážení. Rozpor s článkem 8 Úmluvy nastane za situace, kdy odůvodnění vnitrostátních rozhodnutí jsou nedostatečná a neobsahují posouzení protichůdných zájmů. V takovém případě není dle ESLP přesvědčivě prokázáno, že zásah byl přiměřený sledovanému účelu a byl odůvodněn naléhavou společenskou potřebou (rozsudek ESLP ze dne 21. června 2012, Fernsehgesellschaft SRG proti Švýcarsku, stížnost č. 34124/06, bod 65).“
32. Lze proto dovodit, že pokud může mít rozhodnutí správního orgánu dopady na dítě, a to jak přímo (je-li jeho pobytový status navázán na pobyt cizince), tak nepřímo (s ohledem na intenzitu vazeb dítěte na cizince, jehož povinnost vycestovat by fakticky vynutila změnu pobytu dítěte), musí být z tohoto rozhodnutí patrné, že se jeho souladem s nejlepším zájmem dítěte zabýval. Uvedené závěry přitom nelze chápat tak, že by samotná skutečnost, že na území České republiky pobývá dítě cizince, měla automaticky vést k vyhovění žádosti. Veřejný zájem může jistě i v takovém případě převážet nad soukromým zájmem žalobkyně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019-33).
33. K tomu pak zdejší soud v nyní posuzovaném případě zdůrazňuje, že manželovi žalobkyně a jejím nezletilým dětem legální pobyt na území skončil již ke dni 9. 10. 2023, jak se nájisto podává z obsahu správního spisu (konkrétně z výpisů z evidence cizinců). Stejně tak tomu bylo i v případě žalobkyně, avšak té bylo následně dne 13. 12. 2024 uděleno dlouhodobé vízum za účelem strpení pobytu podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, a to po dobu rizikového těhotenství a na dobu po porodu z důvodu rekonvalescence a nezbytné péče o novorozené dítě – konkrétně s platností do 31. 3. 2025.
34. Jestliže se žalobkyně za dané situace v žalobě omezila na argumentaci toliko povšechně namítající nedostatečné zjištění skutkového stavu, zejména stran objasnění možnosti jejího vycestování z území České republiky (resp. spolu s nejmladším synem), dále týkající se zásahu do jejího rodinného a soukromého života a nejlepšího zájmu jejich nezletilých dětí, aniž by jednoznačně popsala, jaké (rozhodné) skutečnosti, odlišné od těch, které byly vzaty za základ vydaných rozhodnutí, nebyly zjištěny (resp. zohledněny), nemohl soud těmito obecným tvrzením přisvědčit. Soudu totiž v tomto ohledu nebylo vůbec zřejmé, které konkrétní skutečnosti měly být správními orgány opomenuty a v jakých souvislostech relevantních pro hodnocení řešené věci.
35. Soud k tomu též připomíná, že nebyl povinen ani oprávněn za žalobkyni domýšlet argumentaci ve smyslu jasného uvedení určitých „řádne nezjištěných okolností“ (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009-99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007-46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008-60, nebo ze dne 20. 9. 2022, č. j. 4 Afs 306/2020-70). Jinak řečeno, měla-li žalobkyně za to, že v jejím případě existují výjimečné okolnosti, které by vedly až k nezákonnosti rozhodnutí o zamítnutí její žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpení

pobytu na území, bylo pouze na ní, aby je zcela konkrétně uvedla. Teprve pokud by tak učinila, by bylo možné žalovanému důvodně vytknout, že k nim měl přihlídnout, nebo že ohledně těchto tvrzení nedostatečně zjistil skutkový stav (srov. např. rozsudek ze dne 28. 8. 2020, č. j. 8 Azs 135/2019-43). V obecné rovině přitom zdejší soud žádný takový deficit v postupu správních orgánů nevyhodnotil, neboť je dle jeho názoru z napadeného a prvostupňového rozhodnutí ve spojení s obsahem spisové dokumentace seznatelné, že se správní orgány rodinnou situací žalobkyně zabývaly komplexně – resp. zohlednily všechna relevantní zjištění, a to v přímé návaznosti na tvrzení uplatněná žalobkyní v průběhu správního řízení.

36. Vzhledem k předmětu daného řízení tak soud shledal, že správní orgány zjistily skutkový stav projednávané věci v souladu s § 3 správního řádu, resp. měly dostatek podkladů pro rozhodnutí. Ze správního spisu ostatně vyplývá, že OAMP za účelem zjištění skutečného stavu provedl lustraci cizineckých databází ve vztahu k žalobkyni a všem členům její rodiny. Jelikož pak správní orgány nijak nezpochybňovaly tvrzení žalobkyně stran jejího soukromého a rodinného života na území (mj. délky pobytu její osoby a rodinných příslušníků na území a plnění povinné školní docházky jejími syny), přičemž žalobkyně nic dalšího (specifického) k rodinné situaci netvrdila – resp. neuvedla žádnou okolnost vymykající se běžnému způsobu rodinného života, nedospěly správní orgány, stejně jako nyní soud, k závěru o tom, že by skutkový stav nebyl zjištěn odpovídajícím způsobem.
37. Z výše uvedeného je tedy v projednávaném případě zřejmé, že žalovaný ve svém postupu vycházel ze zcela jednoznačných zjištění, která se týkala právě osobních a rodinných poměrů žalobkyně, resp. posuzovaného případu. Prosté tvrzení žalobkyně o toliko paušálním hodnocení věci tudíž soud shledal v kontextu obsahu spisového materiálu a komplexního odůvodnění napadeného rozhodnutí za mimoběžné. Z postupu správních orgánů při shromažďování podkladového materiálu lze současně seznat, že postupovaly rovněž v souladu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, když zjišťovaly a hodnotily skutečnosti týkající se nejen zájmu samotné žalobkyně, ale i jejího manžela a nezletilých dětí.
38. Možno poté dodat, že toliko odlišný názor správních orgánů a žalobkyně na projednávanou věc je v obdobných situacích pochopitelný, nicméně jej nelze vykládat tak, že správní orgány nezjistily stav věci dostatečným způsobem.
39. Pokud se v tomto ohledu dále jedná o tvrzení žalobkyně, že správní orgány dovodily, že nezletilé děti ve věku jejího nejmladšího syna (pozn. soudu – ke dni vydání napadeného rozhodnutí dítě ve věku více než 7 měsíců a ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí ve věku více než 4 měsíců) jsou schopny cestovat i na velké vzdálenosti, avšak své závěry neopřely o žádné konkrétní podklady či důkazy a současně nezjišťovaly možnost vycestování právě jejího nezletilého syna, pak soud ani v tomto ohledu neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí. Jak už soud v podrobnostech citoval výše, již OAMP se v prvostupňovém rozhodnutí přehledně a logicky zabýval situací žalobkyně v kontextu obecně známých skutečností stran aktuálních možností osobní letecké přepravy s konstatováním, že *„letecká přeprava s dětmi je v dnešní době naprosto běžná věc, včetně letů i na větší vzdálenosti. Je na žalobkyni, jaký konkrétní harmonogram cesty zvolí tak, aby co nejlépe vyhovoval potřebám jejích dětí. Dvě starší děti jsou ve věku 14 a 10 let, nejsou již tedy zcela odkázány na nepřetržitou péči rodičů jako jejich nejmladší bratr. Pokud se týká cestování nejmladšího syna, letiště i samotné letecké společnosti nabízí různé možnosti, jak lety s malými*

děťmi zvládnout bez větších komplikací, včetně doporučení, jak zmírnit možné problémy s vyrovnáváním tlaku v uších. (...) Kojenci zvládají leteckou přepravu nejlépe, kdy kojení nebo krmení z lahve během vzletu a přistání pomáhá právě k vyrovnávání tlaku v uších. Žalobkyně má manžela (rovněž bez povolení k pobytu), společně pečují o tři děti a jistě zvládnou péči o ně i během letecké přepravy. (...) Letecké společnosti umožňují leteckou přepravu dětí od 28. dne jejich života (některé od 14. dne). Pediatři jsou v tomto ohledu opatrnější a doporučují počkat s leteckou přepravou do 3 měsíce věku dítěte.“ Soud přitom nadepsané informace týkající se (moderní) letecké přepravy osob – konkrétně i dětí, jakož i fakt, že při vzletu a přistání dochází na palubě letadla k určitým změnám tlaku, které je však možno bez výrazných obtíží individuálně překlenout (např. zmíněné vyrovnání tlaku v uších), považuje právě za tzv. notoriety – tj. skutečnosti objektivizované, do značné míry nesporné, které se v soudním či správním řízení zásadně nedokazují (§ 50 odst. 1 správního řádu). „*Správní orgány pak nemusí uvádět zdroj, z něhož se dozvěděly o existenci obecně známé skutečnosti, jelikož by to bylo z povahy věci nadbytečné*“ (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2011, č. j. 1 As 33/2011-58, ze dne 25. 7. 2018, č. j. 9 As 200/2018-19, či ze dne 20. 2. 2020, č. j. 5 As 3/2019-63). Správní orgány tak ve věci nemusely ke shora uvedeným notoriétám do správního spisu zakládat jakékoli podklady.

40. Nadto je třeba konstatovat, že žalobkyně mohla již ve správním řízení či následně v žalobě pravdivost těchto obecně známých skutečností zpochybnit (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2018, č. j. 9 As 200/2018-19), to však neučinila, když toliko zcela obecně zmínila věk svého nejmladšího syna s tím, „*že si neumí představit, že by vydržel několik hodin v letadle, aniž by zásadním způsobem omezoval spolucestující a byl vystaven zásadnímu diskomfortu a dokonce i zdravotnímu ohrožení, kdy u takto malého dítěte je těžké zajistit, aby se mu v letadle správně vyrovnával tlak v uších při vzletu nebo přistání.*“ Toto zcela univerzální tvrzení žalobkyně však nebylo možno považovat za (relevantní) zpochybnění obecně známých skutečností stran toho, že prostřednictvím osobní letecké dopravy lze bezpečně realizovat přepravu i dítěte stáří několika měsíců. Žalobkyně přitom nijak konkrétně neuvedla a nedoložila (např. lékařskou dokumentací) případné zdravotní komplikace či specifické potřeby jejího nejmladšího syna, které by mu bránily v cestě do domovského státu.
41. Nutno k tomu doplnit, že způsob, forma a rozsah využití práv záleží pouze na svobodném rozhodnutí toho kterého účastníka řízení. Bylo tedy i v tomto světle na samotné žalobkyni, zda a jakým způsobem využije práva vyjádřit se v řešeném případě, a to se všemi důsledky (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2020, č. j. 6 Azs 161/2020-45, ze dne 26. 10. 2017, č. j. 2 Azs 305/2017-30, či ze dne 21. 8. 2019, č. j. 2 As 272/2018-37). V daném ohledu tedy zůstává podstatným, že se žalobkyně nepochybně mohla v průběhu vedeného správního řízení v úplnosti vyjádřit (popř. navrhnout důkazy) také k případným důvodům nemožnosti vycestování jejího nejmladšího syna. Všechna tato práva tudíž nebyla žalobkyni nijak upřena.
42. Soud se za tohoto stavu neztotožnil ani s žalobním tvrzením, že nemožnost vycestování, v kontextu možných zdravotních komplikací u nezletilého dítěte a velkou vzdálenost, měly správní orgány ověřit provedením důkazů z moci úřední, případně měly žalobkyni alespoň vyzvat k doložení dokladů či poskytnutí jiné formy součinnosti, např. provedením jejího výsledku či výsledku jejího manžela. Předně je v této souvislosti nutno konstatovat, že se stran „možných“ zdravotních komplikací při letecké přepravě nejmladšího syna žalobkyně jednalo pouze o spekulativní a ničím nepodložený (subjektivní) názor žalobkyně, který tedy v tomto směru zůstal pouze ve zcela obecné – hypotetické – rovině. Bylo přitom na

žalobkyni samotné, aby správním orgánům sdělila reálné a konkrétní zdravotní komplikace jejího nejmladšího syna – pokud by tyto skutečně existovaly a případně mu bránily ve vycestování do domovského státu. Správním orgánům nicméně nemůže být kladeno k tíži, pokud žalobkyně žádné takovéto relevantní překážky neuvedla a nedoložila, přičemž nezpochybnila ani už shora popsané notoriety o možnostech a fungování osobní letecké přepravy. Správní orgány totiž nemají povinnost domýšlet za účastníky (zde žalobkyni) nevyjádřené projevy vůle; současně by bylo zcela absurdním požadovat, aby bylo prováděno dokazování k veškerým myslitelným variantám možných důsledků napadeného rozhodnutí, popř. v tomto světle účastníka vyzývat k doložení jakýchkoliv dokladů (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 4 As 141/2013-28, nebo ze dne 30. 8. 2017, č. j. 6 Azs 216/2017-32). Možno poukázat také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2019, č. j. 10 As 283/2019-36, že *„správní orgán nedisponuje „nekonečnou fantazií“ a není povinen předvídat a v rozhodnutí vypořádat každou myslitelnou budoucí námitku účastníka.“*

43. Namítla-li tedy žalobkyně v tomto kontextu i to, že žalovaný neprovedl její účastnický výslech (popř. výslech jejího manžela), soud ani v této části neshledal, že by žalovaný jakkoliv pochybil.
44. Judikatura Nejvyššího správního soudu totiž považuje provedení výslechu účastníka řízení v pobytových věcech za zcela výjimečný důkazní prostředek, který se má využít jen tam, kde nelze rozhodné skutečnosti zjistit jiným způsobem nebo kde vyvstane potřeba postavit najisto určité sporné skutečnosti či vyjasnit rozporná vyjádření samotného cizince. Je pravidlem, že správní orgány v podobných případech často vycházejí jen ze skutečností zřejmých z obsahu úředních evidencí a z toho, co ohledně svých soukromých poměrů písemně sdělí sám dotčený cizinec, přičemž takový postup byl judikaturou správních soudů opakovaně aprobován jako v zásadě dostatečný (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2020, č. j. 3 Azs 93/2018-34, nebo ze dne 10. 8. 2023, č. j. 2 Azs 135/2023-33).
45. K výslechu účastníka řízení se Nejvyšší správní soud vyjádřil také v rozsudku ze dne 6. 2. 2014, č. j. 6 As 147/2013-29, v němž uvedl, že *„výslech účastníka řízení není určen k tomu, aby při něm účastník uváděl svá tvrzení o rozhodujících skutečnostech, ani aby se touto formou vyjadřoval k jiným provedeným důkazům. K tomu slouží primárně podání, návrhy a jiné procesní úkony účastníka řízení.“* (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2020, č. j. 6 Azs 161/2020-45).
46. Jak už bylo dříve zmíněno, žalobkyně v průběhu daného správního řízení navrhla provedení svého účastnického výslechu (popř. výslechu manžela) toliko s tím, že bylo povinností OAMP ověřit si možnost vycestování nejmladšího syna žalobkyně. Žalovaný byl tedy následně povinen se v odpovídající míře konkrétnosti s tímto návrhem žalobkyně vypořádat – resp. se vyjádřit k tomu, proč účastnický výslech (popř. výslech manžela žalobkyně) neprovedl, což dle hodnocení soudu také v odůvodnění napadeného rozhodnutí řádně učinil (str. 4 napadeného rozhodnutí). Žalovaný přitom srozumitelně a v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu popsal, proč za vyvstalé situace vyhodnotil návrh žalobkyně na provedení jejího účastnického výslechu (popř. výslechu jejího manžela) za nadbytečný, když ve věci správně uzavřel, že žalobkyně nijak neuvedla, co by, kromě obecného konstatování o nemožnosti vycestovat, měl předmětný výslech ve věci prokázat. Ostatně, ani v podané žalobě žalobkyně neuvedla žádné konkrétní skutečnosti, které měly být jejím výsledkem (popř. výsledkem jejího manžela) k nemožnosti vycestovat z území prokázány, a to nad

rámec již správními orgány hodnocených informací. Dle názoru soudu byl tedy skutkový stav zjištěn dostatečně i bez provedení účastnického výsledku žalobkyně (popř. výsledku jejího manžela), neboť ta mohla v celém průběhu správního řízení nepochybně uvádět veškerá relevantní tvrzení o rozhodných okolnostech (resp. tato i dokládat či k nim navrhnout důkazy).

47. Soud poté nepřisvědčil ani námitce žalobkyně, že v jejím případě trvaly důvody, pro které jí bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území. Soud v této souvislosti předně zdůrazňuje, že *„odpadnutí důvodů, pro které bylo cizinci dříve uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění jeho pobytu na území, brání tomu, aby mu bylo za týmž účelem, tj. za účelem strpění jeho pobytu na území, uděleno povolení k dlouhodobému pobytu podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců na území České republiky“* (srov. rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 15. 8. 2018, č. j. 9 A 152/2015-45, ze dne 10. 12. 2019, č. j. 11 A 163/2019-37, nebo ze dne 24. 2. 2022, č. j. 8 A 98/2019-48).
48. Pro nyní projednávaný případ je pak dle soudu zvláště příležitým odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2022, č. j. 8 Azs 200/2020-74, v němž bylo konstatováno, že *„nelze přijmout argument stěžovatelky, podle něhož daná překážka neodpadla proto, že soustavná péče o novorozené a velmi malé dítě bezprostředně navazuje na těhotenství. I když zde přirozeně taková návaznost je, péče o novorozené a velmi malé dítě je kvalitativně jinou situací než situace, v níž jde o ochranu zdraví těhotné ženy a jejího dítěte bezprostředně před porodem a po něm. Pouze posledně uvedená situace byla důvodem, o nějž se opírala žádost a následně rozhodnutí o udělení víza podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Pouze takto vymezený důvod lze tedy vzít v potaz v rámci zkoumání podmínek pro udělení dlouhodobého pobytu podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Tento výklad není formalistický, ale odpovídá účelu institutu povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Tím je umožnit legalizovat pobyt cizince, kterému svědčí důvody pro udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území, pokud tyto důvody budou trvat déle než 1 rok (podle § 33 odst. 5 zákona o pobytu cizinců totiž může být doba platnosti daného víza stanovena nejdéle na 1 rok). Použití § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je tedy v projednávaném případě striktně vázáno na předcházející použití § 33 odst. 1 písm. a) téhož zákona, v jehož rámci dochází k vlastnímu posouzení mj. toho, zda cizinci brání ve vycestování z území překážka na jeho vůli nezávislá. Pokud by byl přijat výklad zastávaný stěžovatelkou (tj. že by měl být původní důvod rozšířen i na situaci, která na něj nějakým způsobem časově a fakticky navazuje), vedlo by to ve výsledku k obcházení první fáze posouzení podle § 33 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.“*
49. V nyní posuzované věci bylo nesporným, že dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců bylo žalobkyni uděleno po dobu rizikového těhotenství a na dobu po porodu z důvodu rekonvalescence a nezbytné péče o novorozené dítě, což činí dobu 6 týdnů po porodu (konkrétně do dne 31. 3. 2025). Pouze takto vymezený konkrétní důvod tudíž bylo možno brát v potaz v rámci zkoumání podmínek pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu dle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.
50. Žalobkyně však ve věci namítla, že v jejím případě takový důvod i nadále trvá, resp. že je nutno navazující péči o narozené dítě a další dvě nezletilé děti i vzhledem k předchozímu rizikovému těhotenství posoudit jako pokračování původního důvodu existence překážky ve vycestování na vůli žalobkyně nezávislé.

51. V rámci hodnocení této otázky se zdejší soud plně ztotožnil s nadepsanými závěry Nejvyššího správního soudu, přičemž tedy uzavřel, že péče o novorozené a velmi malé dítě je kvalitativně jinou situací než situace, v níž šlo o ochranu zdraví těhotné ženy a jejího dítěte bezprostředně před porodem a po něm. S ohledem na uvedené proto nelze přisvědčit značně obecnému tvrzení žalobkyně o tom, že důvody, pro které jí bylo uděleno dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, stále trvají. Žalobkyně ostatně ve věci nijak neuvedla a nedoložila, že by byla i nadále (objektivně) ve stavu nezbytné rekonvalescence po porodu, resp. že by její zdravotní situace vyžadovala nějakou speciální (lékařskou) péči, a stejně tak neučinila ani k jejímu nejmladšímu synovi. Žalobkyně pak nepřednesla ani žádné relevantní skutečnosti, které by svědčily o tom, že spolu s jejím nejmladším synem nemohou vycestovat z území České republiky, jak už také bylo dříve popsáno.
52. Původní důvod udělení víza žalobkyni – tj. rizikové těhotenství a doba nezbytné péče bezprostředně navazující na porod dítěte, dle soudu již seznatelně netrvá, přičemž ve věci nebyly prokázány ani žádné případné komplikace navázané na poporodní období, a proto nebyly splněny zákonné podmínky pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, jak v řešeném případě správně uzavřely správní orgány.
53. Soud tak nepřisvědčil ani této žalobní námitce. Současně je třeba upozornit i na fakt, že pokud by byl přijat výklad zastávaný žalobkyní (tj. že by měl být původní důvod rozšířen i na situaci, která na něj nějakým způsobem časově a fakticky navazuje), vedlo by to ve výsledku k obcházení smyslu a účelu dotčených ustanovení zákona o pobytu cizinců.
54. Následně se soud zabýval argumentací žalobkyně, že správní orgány nedostatečně posoudily přiměřenost dopadu namítaného rozhodnutí do práva žalobkyně a jejích rodinných příslušníků na respektování soukromého a rodinného života, jakož i na nejlepší zájem jejích nezletilých dětí. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí (str. 5 až 6) je přitom zřejmé, že se žalovaný i touto otázkou v kontextu učiněných zjištění a tvrzení samotné žalobkyně odpovídajícím způsobem zabýval.
55. Soud v tomto ohledu nejprve uvádí, že hledisko nejlepšího zájmu nezletilých dětí má důležitý procesní význam a správní orgány a soudy musejí věnovat dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte, který jsou povinny v konkrétní věci definovat, a případným konkurujícím veřejným zájmem; a tuto úvahu ve svých rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřit (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40, nebo ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28). Jinak řečeno, zájem nezletilých dětí je sice důležitý pro úvahu o přiměřenosti rozhodnutí vzhledem k rodinnému životu rodiče-cizince; kritérium nejlepšího zájmu dítěte je však jen jedním z vícera zájmů, které je potřeba zvažovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019-33). Účelem řízení v pobytových věcech, týkají-li se rodiče, totiž není přímo upravit práva nebo povinnosti jeho nezletilého dítěte. Hledisko nejlepšího zájmu tudíž není rozhodujícím či zásadním kritériem; přesto je ale jedním z vícera významných kritérií (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2024, č. j. 10 Azs 311/2023-44). Případným je v této části též poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2024, č. j. 2 Azs 356/2023-41, ve kterém byla odmítnuta argumentace cizince stran nejlepšího zájmu jeho nezletilých dětí uplatněná toliko v naději, že toto pouto samo o sobě musí správní orgány bezvýhradně respektovat.

56. Nutno zároveň zdůraznit fakt, že je nepřijatelným, aby byl „nejlepší zájem dítěte“ cizincem (zde žalobkyní), jako zákonným zástupcem nezletilých dětí, vnímán a vykládán jako jakýsi „neproniknutelný štít“, který by ho měl ochránit před následky jeho protiprávního jednání či opomenutí v kontextu jeho pobytové situace, resp. že by měl žalovaný rezignovat na stanovený postup ve smyslu zákona o pobytu cizinců. Takový výklad dle soudu nelze v žádném případě připustit, neboť by šel přímo proti samotnému smyslu relevantní právní úpravy tak, jak už tato byla dříve vyložena. Případným je k tomu odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2022, č. j. 4 Azs 269/2022-25, že „zájem nezletilého dítěte nemůže být vnímán absolutně. Úmluva o právech dítěte v čl. 9 odst. 3 připouští oddělení dítěte od rodičů. Děti mají právo na pravidelný kontakt s oběma rodiči (čl. 10 odst. 2 této úmluvy), což však neznamená, že oba rodiče musí žít spolu se svým dítětem v jednom státě. (...) zrušením povolení k trvalému pobytu (pozn. soudu – zde „toliko“ zamítnutí žádosti žalobkyně o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území) nejsou porušena stěžovatelem zmíněná ustanovení Úmluvy o právech dítěte. Krajský soud pak příslušně konstatoval, že zásada nejlepšího zájmu dítěte není, slovy ESLP, „trumfovou kartou“, která přebije jakékoliv pravidlo, s nímž je tento zájem v konfliktu“ (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 262/2019-31). Možno připomenout i názor Ústavního soudu vyslovený v usnesení ze dne 9. 6. 2004, sp. zn. III. ÚS 260/04, že „subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území ČR neexistuje, když je věcí suverénního státu, za jakých (nediskriminujících) podmínek připustí pobyt cizinců na svém území.“ Shora citované závěry jsou dle názoru zdejšího soudu plně příslušné i pro nyní projednávanou věc.
57. Vycházejí z výše uvedeného tak soud zhodnotil skutečnosti týkající se soukromého a rodinného života žalobkyně a jejích rodinných příslušníků na území České republiky, přičemž je poměřil s veřejným zájmem na dodržování platných právních předpisů stran pobytu cizinců na území České republiky.
58. V případě žalobkyně je třeba konstatovat, že na území České republiky pobývá od roku 2018, a to spolu s jejím manželem a třemi nezletilými dětmi (ročníky narození 2010, 2014 a 2025). Již z dříve rekapitulovaného současně vyplývá, že se ode dne 10. 10. 2023 nacházela žalobkyně, jakož i všichni její rodinní příslušníci, na území České republiky neoprávněně [vyjma doby, kdy bylo žalobkyni uděleno už odkazované dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců]. Pobytová situace žalobkyně a jejích rodinných příslušníků tak zjevně začala být nejistá už v roce 2023, kdy přestala být na území České republiky držitelkou pobytového oprávnění. Jinými slovy, od této chvíle musela žalobkyně a její rodina počítat s možnými nepříznivými následky souvisejícími s jejím pobytem zde bez řádného pobytového titulu a tím, že bude muset z území České republiky vycestovat za účelem legalizace jejího dalšího případného pobytu, což se zcela logicky negativně projeví i v jejím soukromém a rodinném životě. Za podstatnou pak soud v tomto ohledu považuje skutečnost, že žalobkyně otěhotněla najisto až v době, kdy již nedisponovala platným pobytovým oprávněním, přičemž si tedy ona i její manžel museli být vědomi toho, že pobyt žalobkyně (resp. i jejích rodinných příslušníků) na území může být kdykoliv ukončen, a jejich rodina tak bude muset svůj případný budoucí rodinný život realizovat v zemi původu, či jinde. Žalobkyně se však i za takové situace – tj. při nejistotě ohledně budoucího pobytu rodiny na území o vlastní vůli rozhodla rozšířit ji o dalšího potomka. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu se přitom právě od této okolnosti odvíjí závěr o nemožnosti charakterizovat zásah do takového rodinného života jako nepřiměřený (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2021, č. j.

6 Azs 313/2020-40, či usnesení téhož soudu ze dne 27. 6. 2022, č. j. 4 Azs 16/2022-60, nebo ze dne 5. 3. 2026, č. j. 4 Azs 276/2025-64, usnesení Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2021, sp. zn. II. ÚS 1276/20).

59. Pokud se tedy jedná o nejlepší zájem dítěte, můžeme v tomto ohledu hovořit o zájmu nezletilých dětí žalobkyně žít se svou matkou a otcem, a vyrůstat tak v úplné rodině, jakož i v případě dvou starších dětí pokračovat ve školní docházce (resp. integraci do české společnosti). Tento zájem je však narušován právě nelegálním pobytem žalobkyně (resp. i jejího manžela) na území České republiky bez řádného povolení k pobytu; od této skutečnosti nelze při posuzování nejlepšího zájmu nezletilých dětí dle soudu odhlížet. Soud dále podotýká, že dvě starší nezletilé děti žalobkyně (státní příslušníci Vietnamské socialistické republiky) na území České republiky přicestovaly ze svého domovského státu až v roce 2020. Většinu svého dosavadního života tak prožily v zemi původu. Současně lze zmínit, že ve věci nijak nevyplynulo, že by nezletilé děti žalobkyně vyžadovaly nějakou speciální či výjimečnou péči. Jejich vazbu na území České republiky pak sama žalobkyně vztáhla konkrétně toliko k aktuálnímu plnění povinné školní docházky (resp. k probíhající integraci do české společnosti), avšak i zde je třeba podotknout, že také nezletilým dětem žalobkyně skončil legální pobyt na území již ke dni 9. 10. 2023. Samotné plnění školní docházky dvěma nezletilými dětmi žalobkyně (tj. bez přistoupení dalších zásadně specifických skutečností) tak za vyvstalých okolností nebylo možno shledat za natolik výjimečnou a intenzivní okolnost, která by v souvislosti s napadeným rozhodnutím znamenala, že v daném případě nebyl respektován nejlepší zájem jejich nezletilých dětí. Nadto soud dodává, že v průběhu správního řízení v tomto ohledu nevyplynuly ani žádné jiné relevantní informace svědčící o případné nemožnosti přesunu žalobkyně, popř. celé její rodiny, do domovského státu.
60. Na tomto místě pak soud považuje za podstatné též upozornit, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 4. 2022, č. j. 8 Azs 200/2020-74, přímo ve vztahu k rozhodnutí OAMP o zamítnutí žádosti cizince podle § 46 odst. 2 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců z důvodu, že cizinec nesplňoval podmínky pro udělení dlouhodobého pobytu (tj. jako v nyní přezkoumávaném případě), vyslovil, že *„dotčené správní rozhodnutí nezakazuje stěžovatelce pobyt na území ČR a ani z něj definitivně nevyplývá její nucené vycestování, znamená pouze neudělení jednoho typu pobytového oprávnění, pro jehož udělení stěžovatelka zjevně nesplňuje zákonné podmínky (srov. rozsudek NSS z 15. 12. 2021, č. j. 10 Azs 419/2021-44).“*
61. Vycházeje ze všeho dříve popsaného je tudíž dle hodnocení soudu ve věci zřejmé, že v důsledku namítaného rozhodnutí budou muset všichni členové rodiny žalobkyně (na omezenou dobu) pravděpodobně pozměnit nynější způsob života spojený s dosavadním pobytem na území České republiky. Sama tato skutečnost však není natolik zásadní, aby mohla být považována za nepřekonatelnou (významnou) překážku pro případné vycestování žalobkyně, popř. celé její rodiny, z území České republiky a následné společné (přechodné) soužití v jejich domovském státě, které případně může být dále realizováno i na území České republiky jako hostitelské země, nicméně již plně v souladu s jejím právním řádem. Soud dodává, že v případě dočasného vycestování celé rodiny žalobkyně do jejího domovského státu, popř. v rámci přechodného odloučení pouze jednoho z rodičů, musí rodina žalobkyně rodinný život přeuspořádat tak, aby taková dočasná změna na nezletilé děti dopadala co nejmenší měrou. K tomu soud doplňuje též odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2025, č. j. 7 Azs 255/2024-46, z něhož lze nepochybně seznat, že je-li pobytový status žalobkyně a jejích rodinných příslušníků stejný, pak daný postup

správních orgánů stran neudělené dlouhodobého pobytu, popř. neprodloužení jeho platnosti k rozdělení rodiny nevede. „Lze dodat, že čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod garantující právo na rodinný a soukromý život nezahrnuje právo zvolit si geografický rozměr tohoto práva (k tomu viz např. rozhodnutí ze dne 29. 1. 2009, č. j. 5 Azs 113/2008-46, ze dne 31. 7. 2014, č. j. 8 Azs 60/2014-35, ze dne 12. 3. 2015, č. j. 10 Azs 262/2014-49, ze dne 23. 8. 2018, č. j. 7 Azs 233/2018-29, atp.).“

62. K žalobkyní namítané nepřiměřenosti zásahu do jejího soukromého a rodinného života, jakož i do nejlepšího zájmu jejích nezletilých dětí, tak soud v řešeném případě konstatuje, že z podkladů obsažených ve správním spise, a především z informací poskytnutých samotnou žalobkyní, dospěl ve světle dotčené právní úpravy a nadepsané judikatury Nejvyššího správního soudu k závěru, že napadené rozhodnutí v tomto kontextu není nepřiměřené. Podle názoru soudu se přitom již správní orgány odpovídajícím způsobem zabývaly soukromým a rodinným životem žalobkyně a nejlepším zájmem jejích dětí, a to s ohledem na individuální okolnosti dané věci a učiněná skutková zjištění. Správní orgány seznatelně přihlíděly i k žalobkyní zcela obecně poukazované délce jejího oprávněného pobytu na území České republiky (od roku 2018) a jejímu sociálnímu zázemí zde, resp. k pobytu jejích rodinných příslušníků. Na závěru učiněném ve věci pak nemohla nic změnit odkazovaná délka pobytu žalobkyně v České republice, neboť ta sama o sobě nemůže bez přistoupení dalších okolností znamenat vytvoření takových vazeb, z nichž by bylo možné nepřiměřenost zásahu dovozovat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2020, č. j. 5 Azs 373/2019-44, ze dne 8. 8. 2022, č. j. 4 Azs 138/2022-46, nebo ze dne 5. 3. 2025, č. j. 7 Azs 255/2024-46).
63. V daném případě přitom nebyly soudem shledány žádné, žalobkyní pouze povšechně poukazované, „atypické“ okolnosti její bytové situace, jak už bylo shora popsáno. Za takovou specifickou skutečnost nebylo možno považovat ani toliko prosté tvrzení žalobkyně, že v roce 2023 nebylo celé její rodině prodlouženo bytové oprávnění v důsledku pochybení tehdejšího zmocněnce, neboť v této souvislosti byla právě žalobkyně (popř. i její manžel) zcela odpovědná za volbu zmocněnce, a tedy i za veškeré následky, které taková volba mohla v poukazovaném případě mít. K tomu soud plně odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu plynoucí např. z rozsudků ze dne 17. 7. 2014, č. j. 4 As 85/2014-40, nebo ze dne 18. 8. 2016, č. j. 4 As 111/2016-35, že „účastník správního řízení, který je svéprávný, má jistou odpovědnost za volbu svého zmocněnce. Pokud si pro zastupování vybere osobu, která k tomu není zcela vhodná a nečiní ve prospěch účastníka všechny potřebné úkony, jde to k tíži takto zastoupeného účastníka.“
64. Jelikož tak zdejší soud dopady napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života a nejlepšího zájmu nezletilých dětí žalobkyně v důsledku zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území nevyhodnotil jako nepřiměřené, neshledal rozhodnutí správních orgánů za rozporná s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Soud navíc upozorňuje na fakt, že Úmluva o právech dítěte v žádné části nestanovuje, že oba rodiče musí žít spolu se svými dětmi v jednom státě; naopak předpokládá, že k oddělení dítěte od rodičů může dojít a pro takovou situaci požaduje zabezpečit pravidelné osobní kontakty (srov. čl. 9 odst. 4 či čl. 10 odst. 2 Úmluvy o právech dítěte).
65. Soud poté nepovažoval za ve věci přílehlavý odkaz žalobkyně na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2025, č. j. 8 Azs 99/2023-65, v něm totiž byla řešena konkrétně

otázka, zda mají správní orgány posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců i v případě, kdy řízení o žádosti o vydání (prodloužení doby platnosti) povolení k dlouhodobému pobytu zastavují. Taková situace však v nyní posuzovaném případě zjevně nenastala. Současně bylo v tomto rozsudku konstatováno, že *„bude-li mít cizinec stále zájem o setrvání na území ČR a úpravu svého pobytového režimu, je třeba, aby v tomto směru podnikl náležité kroky a v době platnosti výjezdního příkazu požádal o vízum za účelem strpění pobytu podle § 33 zákona o pobytu cizinců“*. Rovněž tento závěr se však dle soudu seznatelně míjí s už dříve popsanou podstatou dané věci, neboť napadeným rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobkyně o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území. Samotné dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců přitom bylo žalobkyni dříve uděleno, a to ve „fázi“ předcházející nyní přezkoumávanému řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2022, č. j. 8 Azs 200/2020-74).

66. Co se dále týče tvrzení žalobkyně o tom, že se správní orgány nevěnovaly její námitce stran hrozby dlouhodobého či trvalého přesídlení celé rodiny, pak zdejší soud v návaznosti na veškeré již dříve vyložené skutečnosti znovu upozorňuje na fakt, že předmětem dané věci bylo rozhodnutí správních orgánů „toliko“ o zamítnutí žádosti žalobkyně o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území. Jak přitom už bylo konstatováno, toto rozhodnutí samo o sobě nezakazuje žalobkyni pobyt na území České republiky a ani z něj definitivně nevyplývá její nucené vycestování, neboť znamená pouze neudělení určitého typu pobytového oprávnění, pro jehož udělení žalobkyně zjevně nesplňovala zákonné podmínky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2022, č. j. 8 Azs 200/2020-74). Už v prvostupňovém rozhodnutí přitom OAMP jasně uvedl, že žalobkyni a její rodině není namítaným rozhodnutím nijak bráněno se na území České republiky vrátit poté, kdy si v souladu se zákonem o pobytu cizinců zajistí příslušné pobytové oprávnění jako všichni ostatní cizinci v obdobné situaci.
67. Nutno doplnit, že ani případná povinnost opustit území České republiky, poté co cizinci skončí pobytové oprávnění, či podmínka osobního podání žádosti na zastupitelském úřadě, nijak nezpochybňuje ani neeliminuje právo na soukromý a rodinný život ani práva vyplývající z Listiny základních práv a svobod a Úmluvy o právech dítěte. Ostatně, žalobkyně pobývala na území České republiky již nelegálně [vyjma doby, kdy jí bylo uděleno už odkazované dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců], tedy se pouze vlastním zaviněním ocitla v situaci, kdy musí respektovat pravidla pro získání pobytového oprávnění z pozice cizince, který nemá na území České republiky pobyt legalizován. Důsledkům takové situace jsou pak (logicky) vystaveny i nezletilé děti žalobkyně; zde je však třeba opětovně zdůraznit, že všem členům rodiny žalobkyně skončil legální pobyt na území už dne 9. 10. 2023. Jedná-li se dále o značně univerzální a povšechný odkaz žalobkyně na omezování ekonomické migrace v důsledku nařízení vlády č. 220/2019 Sb. (právní překážka návratu), k tomu soud ve stručnosti poukazuje na závěry konstatované v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2024, č. j. 4 Azs 48/2024-44, a ze dne 14. 7. 2022, č. j. 4 Azs 14/2022-34, že *„oprávnění k úpravě podmínek vstupu na území a přístupu na tuzemský pracovní trh vyplývá ze suverenity České republiky, kdy Česká republika má v zásadě neomezený prostor k úvaze, nakolik umožní státním příslušníkům té či oné země pracovat či vyvíjet jinou aktivitu v České republice; svou praxi v tomto ohledu může měnit podle svých potřeb (viz rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016 - 52, č. 3601/2017 Sb. NSS; i zde samozřejmě míněno v*

mezích závazků vyplývajících z unijního práva, jakož i z ústavního pořádku ČR). (...) V rozsudku ze dne 27. 4. 2022, č. j. 7 Azs 209/2021-33, (...) konstatoval, že „sice cizinec nemá právní nárok na vstup do České republiky, ovšem má právo na spravedlivý proces při vyřizování žádosti o takový vstup (rozsudek ve věci sp. zn. 1 Azs 2/2019, bod 36). Rozhodování o takovýchto žádostech musí být prosto svévole, systém projednávání žádostí má být založen na předchozím stanovení férových a rozumně splnitelných pravidel podávání žádostí a průběžném prověřování, že tato pravidla jsou v praxi také dodržována (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS, bod 57, srov. též bod 101 tamtéž).“ Právní úprava v § 181b ZPC a nařízení vlády č. 220/2019 Sb., i rozhodnutí správních orgánů v posuzované věci jsou s těmito závěry NSS souladné.“

68. Soud tak směrem k žalobkyni uvádí, že by si měla uvědomit, že zákon o pobytu cizinců jako s pravidlem počítá s osobním podáním žádosti u příslušného zastupitelského úřadu. Žalobkyně nadto měla již v minulosti po ztrátě pobytového oprávnění počítat s tím, že bude muset vycestovat do svého domovského státu, neboť její zákonnou povinností je osobně podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu na zastupitelském úřadu a že s touto povinností, která má sloužit k získání pobytového oprávnění, budou spojeny určité dopady na její život související s vycestováním z České republiky do Vietnamu. Nadepsaný – toliko hypotetický – důvod plynoucí z námitkového tvrzení žalobkyně stran právních překážek návratu, tak bez dalšího nemohl založit nepřiměřenost namítaného rozhodnutí správních orgánů, neboť tím nebyla nijak zpochybněna možnost žalobkyně podat plně v souladu s právním řádem České republiky novou žádost o pobytové oprávnění, a to při existenci předem daných zákonných pravidel pro proces jejího přijetí a následného posouzení. Zde je vhodné též opětovně zdůraznit, že napadené rozhodnutí žalobkyni nijak nebrání v tom, aby usilovala o získání legálního pobytového oprávnění na území České republiky, či si zařídila pobyt v jiném státě.
69. Nutno také upozornit na skutečnost, že cizinci, kteří chtějí pobývat na území, jsou zásadně povinni dodržovat právní řád České republiky – tj. i povinnosti vyplývající ze zákona o pobytu cizinců, a pokud tomu tak není, pak se vystavují riziku uložení správního vyhoštění či povinnosti opustit území. Je proto na každém cizinci, aby si zabezpečil splnění podmínek k legálnímu pobytu na území.
70. Závěrem soud shledal za mimoběžný odkaz žalobkyně na to, že žalovaný neověřil stav soudního řízení ve věci jí uložené povinnosti opustit území, když bylo rozhodnutí o této povinnosti zrušeno rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2025, č. j. 3 Azs 194/2024-54. K tomu lze ve stručnosti konstatovat, že žalovaného žádná taková povinnost v dané věci netížila. I přes možnou obsahovou provázanost stran jistých okolností totiž řízení o žádosti žalobkyně o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území a řízení o povinnosti opustit území představují dvě samostatná (tj. na sobě v zásadě nezávislá) řízení, vyznačující se odlišným předmětem, přičemž jsou též prováděna v intencích jiných právních norem a jejich vyústěním je vydání dvou různých správních rozhodnutí; každé z nich je poté i samostatně přezkoumatelné ve správním soudnictví. Otázka procesního postupu správních orgánů či soudů rozhodujících v rámci řízení o povinnosti opustit území tudíž nebyla v řízení o pobytové žádosti předmětem přezkumu, resp. rozhodnou okolností (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2012, č. j. 4 As 5/2012-22, ze dne 21. 9. 2016, č. j. 10 Azs 152/2016-29, či ze dne 22. 3. 2017, č. j. 6 Azs 20/2017-18).

71. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti tak soud uzavírá, že neshledal důvod pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. Soud tedy žalobu v mezích žalobních bodů vyhodnotil jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokem I. rozsudku zamítl.
72. Soud zároveň v souladu s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. výrokem II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, přičemž ten ani jejich náhradu nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 12. května 2026

Mgr. Radim Kadlčák v. r.
samosoudce